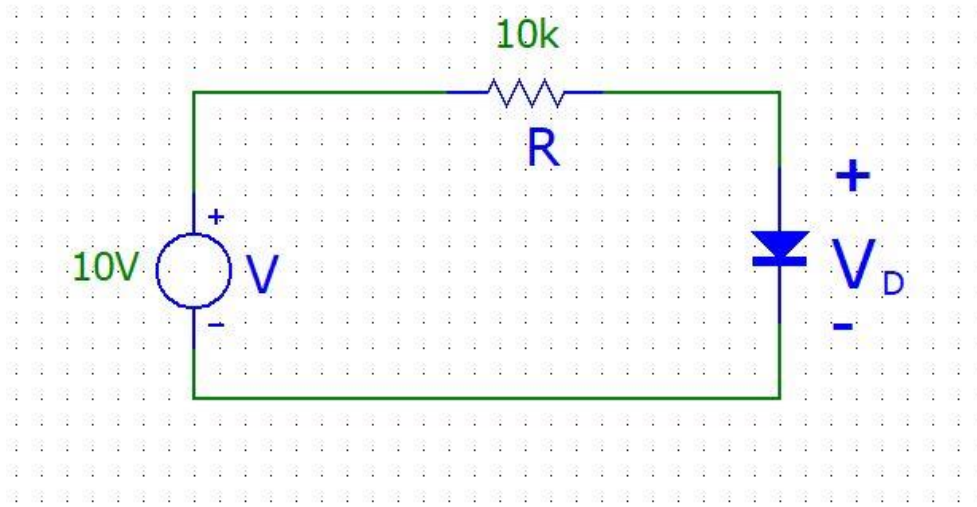

ELM201 KATIHAL ELEKTRONİĞİ-I

Diyot Devrelerinin Analizi

Diyot devresinin döngü denklemi:

$$V=I_D.R+V_D \quad (1)$$

Ders Kitapları:

- 1) Microelectronic Circuit Design, R. C. Jaeger and T. N. Blalock, (4th edition) 2010.
- 2) Solid State Electronic Devices, B. G. Streetman, S. K. Banerjee, 6th Edition, Prentice Hall, 2006.

Eşitlik (1)'i çözmek için birden fazla yöntem kullanılabilir:

- Yük-hattı yöntemini kullanarak grafiksel analiz.
- Matematiksel diyot modeli ile analiz.
- İdeal diyot modeli ile basitleştirilmiş analiz.
- Sabit voltaj dönüşümü modeli ile analiz.

Ders Kitapları:

1) Microelectronic Circuit Design, R. C. Jaeger and T. N. Blalock, (4th edition) 2010.

2) Solid State Electronic Devices, B. G. Streetman, S. K. Banerjee, 6th Edition, Prentice Hall, 2006.

Yük-Hattı Analizi

Bazı durumlarda, yarıiletken aygıtın i-v karakteristiği sadece grafiksel biçimde mevcut olabilir.

Bu durumda grafiksel bir yaklaşımla (yük-hattı analizi), eşitlik (1) ile verilen denklem ve grafiksel karakteristik aynı anda çözümlenebilir.

Eşitlik (1), diyot için yük-hattını tanımlar.

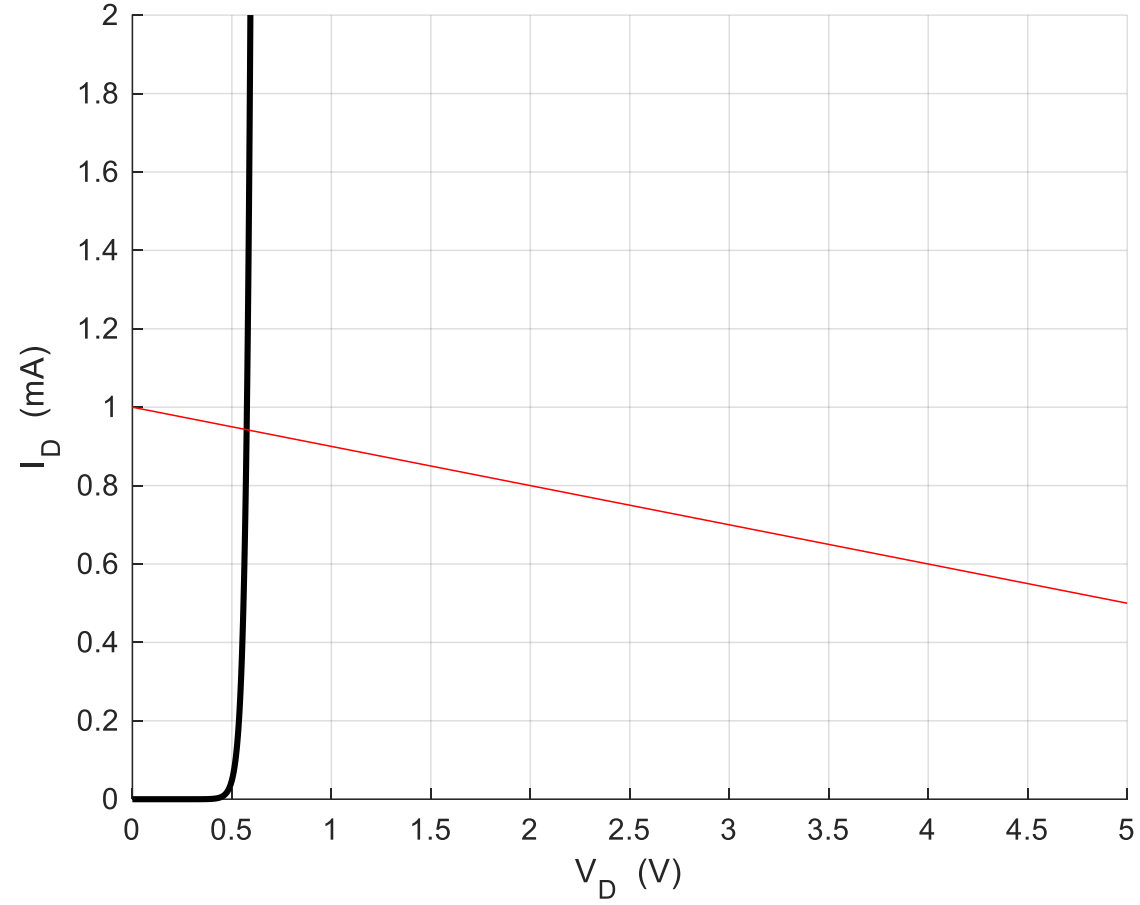
Yük hattının, i-v karakteristik eğrisinin üzerine çizilmesiyle Q-noktası bulunur.

İki eğrinin kesişim noktası, Q-noktasıdır.

Ders Kitapları:

1) Microelectronic Circuit Design, R. C. Jaeger and T. N. Blalock, (4th edition) 2010.

2) Solid State Electronic Devices, B. G. Streetman, S. K. Banerjee, 6th Edition, Prentice Hall, 2006.

Diyot i-v karakteristiği ve yük hattı

Ders Kitapları:

- 1) Microelectronic Circuit Design, R. C. Jaeger and T. N. Blalock, (4th edition) 2010.
- 2) Solid State Electronic Devices, B. G. Streetman, S. K. Banerjee, 6th Edition, Prentice Hall, 2006.

$$V_D=0 \Rightarrow I_D=10V/10k\Omega=1mA$$

$$V_D=5V \Rightarrow I_D=(10-5)V/10k\Omega=0,5mA$$

Bu iki eğrinin kesişim noktası **grafğin okunmasıyla** tespit edilir.

Q-noktası: (0,95mA; 0,6V)

NOT: Grafği okuma çözünürlüğü, doğruluk için kısıtlayıcı etkendir.

Ders Kitapları:

1) Microelectronic Circuit Design, R. C. Jaeger and T. N. Blalock, (4th edition) 2010.

2) Solid State Electronic Devices, B. G. Streetman, S. K. Banerjee, 6th Edition, Prentice Hall, 2006.

Matematiksel Diyot Modeli ile Analiz

Daha doğru sonuç ancak karmaşık

$$I_D = I_S \left[e^{\frac{V_D}{V_T}} - 1 \right]$$

$$I_S = 10^{-13} \text{ A}$$

$$V_T = 0,025V$$

Ders Kitapları:

- 1) Microelectronic Circuit Design, R. C. Jaeger and T. N. Blalock, (4th edition) 2010.
- 2) Solid State Electronic Devices, B. G. Streetman, S. K. Banerjee, 6th Edition, Prentice Hall, 2006.

Matematiksel Diyot Modeli ile Analiz (devam)

İki eğrinin kesişimi, eğri denklemleri üzerinden bulunuyor. Bu yüzden daha doğru (more accurate) sonuç verir.

$$10 = 10^4 \cdot 10^{-13} (e^{40V_D} - 1) + V_D$$

Bu denklemin kapalı biçimde analitik çözümü mümkün değil:
aşkın denklem (transcendental equation)

- Nümerik çözümler

Matlab çözümü;

Q-noktası: (0,942mA; 0,547V)

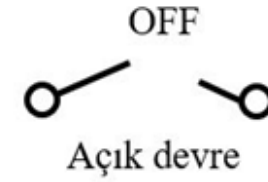
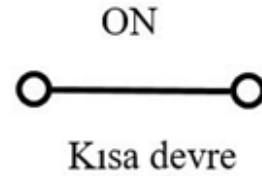
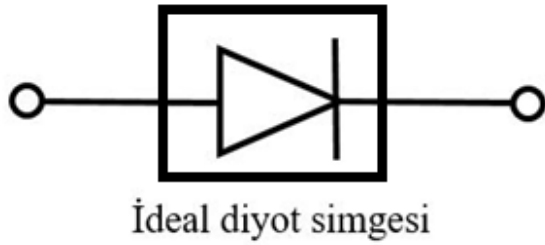
Ders Kitapları:

1) Microelectronic Circuit Design, R. C. Jaeger and T. N. Blalock, (4th edition) 2010.

2) Solid State Electronic Devices, B. G. Streetman, S. K. Banerjee, 6th Edition, Prentice Hall, 2006.

İdeal Diyot Modeli

- Karmaşıklığı Az

$$I_D = \frac{(10 - 0)V}{10k\Omega} = 1mA$$

Q-noktası: (1mA, 0V)

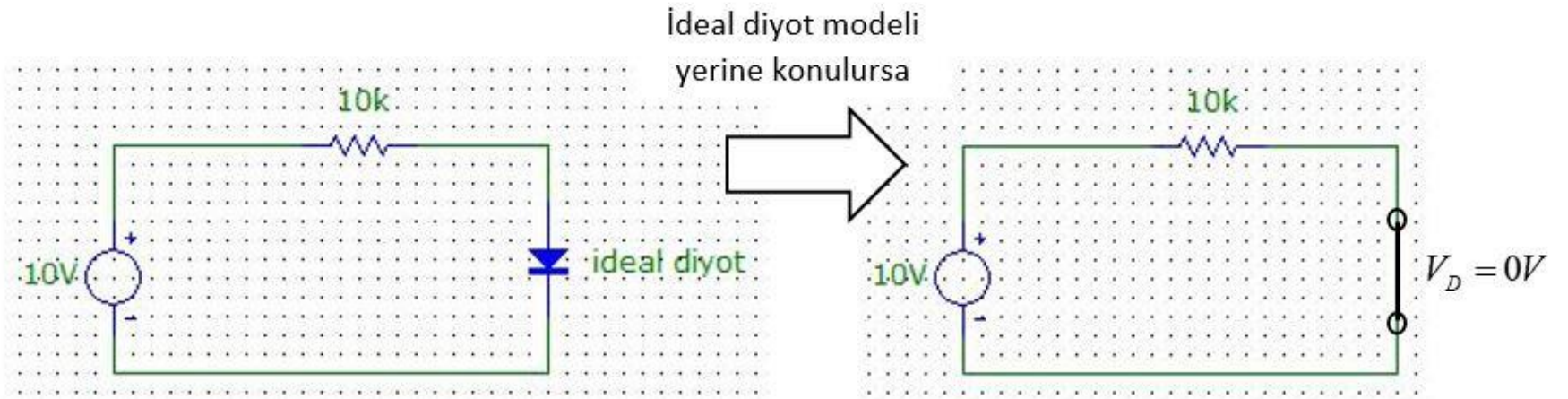
Ders Kitapları:

1) Microelectronic Circuit Design, R. C. Jaeger and T. N. Blalock, (4th edition) 2010.

2) Solid State Electronic Devices, B. G. Streetman, S. K. Banerjee, 6th Edition, Prentice Hall, 2006.

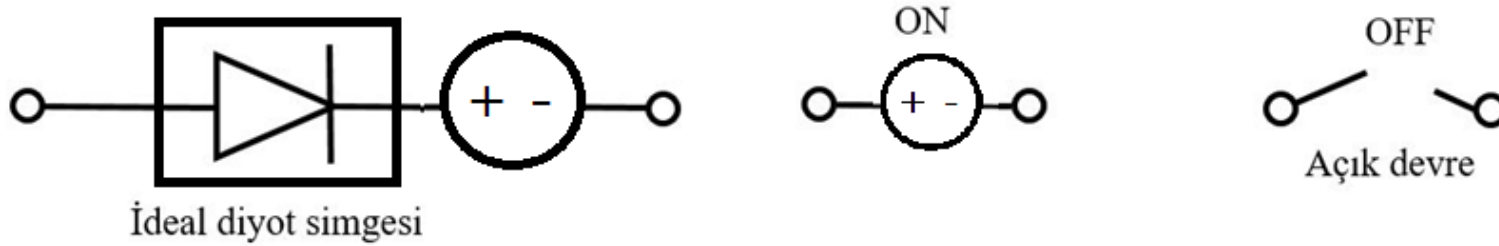
İdeal Diyot Modeli (devam)

Ders Kitapları:

- 1) Microelectronic Circuit Design, R. C. Jaeger and T. N. Blalock, (4th edition) 2010.
- 2) Solid State Electronic Devices, B. G. Streetman, S. K. Banerjee, 6th Edition, Prentice Hall, 2006.

Sabit Voltaj Düşümü Modeli (Constant voltage drop –CVD- model)

$V_{on} = 0,6 - 0,7V$ arası bir değer (turn-on voltage)

$$I_D = \frac{(10 - V_{on})V}{10k\Omega} = \frac{(10 - 0,6)V}{10k\Omega} = 0,94mA$$

Q-noktası: (0,94mA; 0,6V)

Ders Kitapları:

1) Microelectronic Circuit Design, R. C. Jaeger and T. N. Blalock, (4th edition) 2010.

2) Solid State Electronic Devices, B. G. Streetman, S. K. Banerjee, 6th Edition, Prentice Hall, 2006.